

Symbolika biblijnego opisu Stworzenia (II)

Fragment nauczania Josefa Kard. Ratzingera „Na początku Bóg stworzył... Konsekwencje wiary w stworzenie” z 1985 r.

12-06-2017

Opowieść biblijna o stworzeniu to inny sposób mówienia o rzeczywistości niż ten, który znamy z fizyki i z biologii. Nie opisują one procesu stawania się świata i matematycznej struktury materii, lecz w różny sposób mówią, że istnieje tylko jeden Bóg; świat nie jest

zmaganiem się ciemnych mocy, lecz stworzeniem, które pochodzi ze Słowa. Nie oznacza to jednak, że poszczególne stwierdzenia tekstu biblijnego tracą swój sens, a ważność zachowuje jedynie ten suchy ekstrakt. Również one wyrażają prawdę, oczywiście w inny sposób niż to jest w fizyce czy w biologii. Są prawda na wzór symbolu – tak jak gotycki witraż w grze kolorów pozwala nam na odkrycie czegoś głębszego.

Dla biblijnej opowieści o stworzeniu charakterystyczne są liczby, niewyrażające matematycznej struktury świata, lecz niejako tworzące wewnętrzny wzór jego konstrukcji, ideę, wedle której został zbudowany. Dominują liczby: trzy, cztery, siedem i dziesięć. W opowieści o stworzeniu dziesięć razy mówi się: „Bóg rzekł”. W ten sposób już historia stworzenia wskazuje na dziesięć przykazań. Pokazuje nam, że

dziesięć przykazań jest niejako
echem stworzenia; nie są one
dowolnym wynalazkiem, który ma
ograniczać wolność człowieka, lecz
wprowadzeniem w ducha, w język i
sens stworzenia, wyrażają język
świata, logikę Boga, która stoi u
podstaw świata.

Główną liczbą w całej opowieści jest
siedem; w oczywisty sposób w
schemacie siedmiu dni tworzy ona
strukturę całości. Jest to liczba fazy
księżyca; w ten sposób opowieść ta
chce nam powiedzieć, że rytm
naszego siostrzanego ciała
niebieskiego wskazuje również na
rytm ludzkiego życia. Widzimy, że
nie jesteśmy zamknięci w naszym
małym „Ja”, lecz jesteśmy włączeni w
rytm kosmosu, że niejako na
przykładzie nieba uczymy się rytmu,
ruchu naszego życia i w ten sposób
możemy się włączyć w rozumność
kosmosu. W Biblii idea ta posunięta
jest jeszcze o krok dalej. Wskazuje

nam, że rytm ciał niebieskich w głębszym wymiarze jest wyrazem rytmu serca, rytmu Bożej miłości, która się w nim wyraża.

Stworzenie i kult

W opowieści o stworzeniu znajdujemy bowiem nie tylko rytm wyznaczony liczbą siedem i jego kosmiczne znaczenie. Rytm ten służy raczej jeszcze głębszemu stwierdzeniu: Stworzenie zmierza do szabatu, który jest znakiem przymierza między Bogiem a człowiekiem. Stworzenie jest tak skonstruowane, że skierowane jest ku godzinie adoracji. Stworzenie zostało dokonane, aby było obszarem adoracji. Spełnia się, wypełnia swoje przeznaczenie, jeśli wciąż na nowo jest przeżywane w odniesieniu do adoracji.

Stworzenie istnieje ze względu na adorację. *Opus Dei nihil praeponatur* — mówi w swojej Regule św.

Benedykt: „Niczego nie należy przedkładać ponad służbę Bożą”. Nie jest to wyraz egzaltowanej pobożności, lecz czyste, trzeźwe zastosowanie opowieści o stworzeniu i jej przesłania do naszego życia. Ado-racja jest właściwym centrum, poruszającą i porządkującą od wewnątrz siłą; w rytmie gwiazd i w rytmie naszego życia. Rytm naszego życia jest właściwy, jeśli jest przeniknięty adoracją.

Wiedziały o tym wszystkie ludy. We wszystkich kulturach opowieści o stworzeniu mówią ostatecznie o tym, że świat istnieje dla kultu, dla uwielbienia Boga. Ta jedność kultur w tym, co dotyczy najgłębszych pytań ludzkiej egzystencji, jest czymś cennym. Wielkie tradycje ludów zachowują głęboką jedność z wiara biblijną. Zachowana w nich została pierwotna wiedza człowieka, która jest otwarta również na Chrystusa. W naszej cywilizacji technicznej

niebezpieczeństwo polega na odcięciu się od tej pierwotnej wiedzy. Zarozumiałość ile rozumianej nauki przeszkadza nam w usłyszeniu tego prze-słania stworzenia. Istnieje wspólna wiedza pierwotna, która wskazuje nam drogę i która łączy wielkie kultury.

Wiedza ta niejednokrotnie ulegała zniekształceniu. Religie świata znają tę wielką ideę: świat istnieje dla uwielbienia Boga. Ale idea ta bywała zniekształcana przez przekonanie, że w adoracji człowiek daje bogom to, czego potrzebują. Sądzono, że bóstwo potrzebuje uwielbienia ze strony człowieka i w ten sposób kult utrzymuje świat w istnieniu. Otwiera to jednak perspektywę do spekulacji z mocą. Człowiek może powiedzieć: bogowie mnie potrzebują, a zatem mogę na nich wywierać nacisk, a nawet ich szantażować. Czysta relacja miłości, jaką miało być uwielbienie, przemienia się w próba

szantażu, która ma prowadzić do panowania nad światem. W ten sposób kult staje się zafałszowaniem świata i człowieka.

Biblia mogła zatem przejąć podstawową idee przeznaczenia świata do adoracji, ale musiała ją zarazem oczyścić. Idea ta pojawia się w niej w obrazie szabatu. Biblia mówi: stworzenie ma swoją strukturę w porządku szabatu. Szabat jest natomiast streszczeniem Tory, prawa Izraela. Oznacza to, że uwielbienie zawiera w sobie postać moralną, obejmuje cały moralny porządek Boga. Tylko wówczas jest prawdziwym uwielbieniem.

Dochodzi do tego jeszcze jedno: Tora; Prawo jest wyrazem dziejów Izraela z Bogiem. Jest wyrazem przymierza bodącego wyrazem miłości Boga, Jego „tak” dla człowieka, którego stworzył po to, aby kochał i aby otrzymywał miłość. Bóg stworzył

świat, aby wejść w relacje miłości z człowiekiem. Stworzył go po to, aby zaistniała miłość. W tle pojawiają się słowa Izraela, które bezpośrednio prowadzą do Nowego Testamentu. O Torze, która jest wcieleniem tajemnicy przymierza, dziejów miłości Boga do człowieka, w pismach żydowskich mówi się, że była na początku. Była u Boga, przez nią stało się wszystko, co się stało. Ona była światłem i ona była życiem człowieka. Światy Jan tylko odniósł formuły do Tego, który jest żyjącym słowem Boga, mówiąc: Wszystko przez Niego się stało (por. J 1, 3). Już wcześniej św. Paweł powiedział: „Wszystko przez Niego i dla Niego zostało stworzone” (Kol 1,16; por. Kol 1, 15-23). Bóg stworzył świat, aby móc stać się człowiekiem i aby móc rozlać swoją miłość, aby objąć ją również nas i zaprosić do jej odwzajemnienia.

Czytaj więcej

.....

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://opusdei.org/pl-
pl/article/symbolika-biblijnego-opisu-
stworzenia-ii/](https://opusdei.org/pl-pl/article/symbolika-biblijnego-opisu-stworzenia-ii/) (27-04-2025)